

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

7/2400

Sayı : B.13.SGB.0-12.00-00-610/ 1005
Konu : Yazılı Soru Önergesi

01 Mayıs 2008

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 28/03/2008 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-4253 sayılı yazınız.

Kocaeli Milletvekili Cumali Durmuş'a ait 7/2400 Esas No'lu yazılı soru önergesi Bakanlığımız ilgili birimlerince incelenmiş olup, konuya ilişkin cevabi bilgi ve değerlendirmeler ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Faruk ÇELİK
Bakan

EK : 1 yazı

**KOCAELİ MİLLETVEKİLİ CUMALİ DURMUŞ'UN 7/2400 ESAS NO'LU YAZILI
SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN CEVAP**

2008/Mart ödeme dönemi itibariyle Sosyal Güvenlik Kurumunca ödeme yapılan,

a) Emekli Sandığı emekli sayısı 1.714.536,

b) SSK emekli sayısı 4.815.682,

c) Bağ-Kur emekli sayısı 1.800.871' dir.

Emekli Sandığı emeklilerine ödenen en düşük emekli aylığı 713.08 YTL, en yüksek 5.294.4 YTL, ortalama 768.36 YTL'dir.

SSK emeklilerine ödenen yaşlılık (emekli) aylığı, ek ödeme ve sosyal yardım zammı hariç en düşük 532,25 YTL, en yüksek 1.746,42 YTL, ortalama 636,68 YTL'dir.

Bağ-Kur emeklilerine ödenen yaşlılık (emekli) aylığı, ek ödeme ve sosyal yardım zammı hariç en düşük 409,82 YTL, en yüksek 1.286,14 YTL, ortalama 583,44. YTL'dir.

5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun yaşlılık aylığının hesaplanmasına ilişkin 29 uncu maddesinde; Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentleri kapsamındaki sigortalılar ile aynı fıkranın (c) bendine göre bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten sonra ilk defa sigortalı olarak çalışmaya başlayanların yaşlılık aylığının, ortalama aylık kazanç ile aylık bağlama oranının çarpımı sonucunda bulunan tutardan oluşacağı, ortalama aylık kazancın, sigortalının her yıla ait prime esas kazancının, kazancın ait olduğu yıldan itibaren aylık talep tarihine kadar geçen yıllar için her yıl gerçekleşen güncelleme katsayısı ile güncellenerek bulunan kazançlar toplamının, itibari hizmet süresi ile fiili hizmet süresi zammı hariç toplam prim ödeme gün sayısına bölünmesi suretiyle hesaplanan ortalama günlük kazancın otuz katı olacağı, aylık bağlama oranının ise, sigortalının malullük, yaşlılık ve ölüm sigortalarına tabi geçen toplam prim ödeme gün sayısının her 360 günü için % 2 olarak uygulanacağı, bu hesaplamada 360 günden eksik sürelerin orantılı olarak dikkate alınacağı ancak, aylık bağlama oranının % 90'ı geçemeyeceği öngörülmektedir.

Ancak, TBMM Genel Kurulu'nda görüşülen Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nda Kanun'un yürürlüğe girdiği tarihten önce 3600 prim gün sayısını doldurmamış olan sigortalıların yaşlılık aylığı bağlama oranının hesabında, sigortalının kanunun yürürlüğe girdiği tarihten sonra geçen ve kanunun yürürlük tarihinden önceki prim gün sayısını 3600 güne tamamlayan hizmet sürelerinin her 360 günü için % 3 oranının esas alınacağı öngörülmektedir.

Bununla, mevcut sigortalılardan kanunun yürürlük tarihinde 3600 günü henüz doldurmamış olanlar için 3600 günden eksik süreleri kanunun yürürlük tarihinden sonra 3600 tamamlanana kadar geçen her yıl için aylık bağlama oranının % 3 olarak uygulanması amaçlanmaktadır.

Yine, anılan Kanunun geçici 2 nci maddesinde, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce 506, 1479, 2925 ve bu Kanunla mülga 2926 sayılı Kanunlara tâbi olanlara bağlanacak yaşlılık aylıklarının; sigortalının bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihe kadar geçen sürelerdeki prim ödeme gün sayılarına veya fiilî hizmet süresine ait aylığının, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önceki kanun hükümlerine göre aylık talep tarihindeki toplam prim ödeme gün sayısı veya fiilî hizmet süresi üzerinden bu Kanunun yürürlük tarihi itibarıyla hesaplanacak aylığının bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihe kadarki prim ödeme gün sayısı veya fiilî hizmet süresi ile orantılı bölümünün aylık talep tarihine kadar geçen yıllar için her yıl gerçekleşen güncelleme katsayısı ile çarpılarak hesaplanacağı, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten sonra geçen sürelerdeki prim ödeme gün sayılarına ait aylığının ise, aylık talep tarihindeki toplam prim ödeme gün sayısı üzerinden 29 uncu madde hükümlerine göre hesaplanan aylığının, bu Kanunun yürürlük tarihinden sonraki prim ödeme gün sayısına orantılı bölümü kadar olacağı, aylığın yukarıdaki açıklamalara göre hesaplanan kısmî aylıkların toplamından oluşacağı, ayrıca 29 uncu maddenin son fıkrasına göre artırılarak belirleneceği,

öngörülmüştür.

Avrupa Birliđi lkelerinin sosyal güvenlik sistemlerinin yapısında, ekonomik ve sosyal durumda, emeklilik sistemlerinde özellikle emekliliğe hak kazanma koşulları ve emekli aylığı hesaplama yöntemlerinde bazı ortak hedefler tespit edilmesine karşın ortak standart bir düzenleme veya uygulama bulunmamaktadır. Avrupa Birliđi lkelerindeki durum incelendiğinde, ülkelerin ulusal mevzuatları uyarınca birbirinden farklı uygulamalara gidebildikleri, emekli aylıklarının çeşitli sosyal gruplar ve kazanç grupları dikkate alınarak farklı yöntemlerle hesaplandığı ve ayrıca bu ülkelerdeki vatandaşların emekli aylığı dışında diğer bazı farklı ekonomik koruma sistemleri ve sosyal destekleme yöntemleri ile de desteklendiği görülmektedir.

Söz konusu durum dikkate alındığında, Avrupa Birliđinde her ülkeye ait ortalama emeklilik aylıkları farklı uygulamalar ve farklı kriterlere göre hesaplama yapılması nedeniyle Avrupa Birliđi düzeyindeki kıyaslamalara konu olmamakta; bu nedenle konuya ilişkin gerek ülke düzeyinde gerekse Avrupa Birliđi genelinde karşılaştırmaya imkan sağlayabilecek net, güncel ve sağlıklı istatistiki veri bulunmadığı görülmektedir.

